

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

4042.

Врз основа на член 73 став (4) од Законот за воздухопловство ("Службен весник на Република Македонија" бр. 14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12 и 42/14), директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство, донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ФОРМАТА, СОДРЖИНАТА, ЕВИДЕНЦИЈАТА И НАЧИНОТ НА ИЗДАВАЊЕ, ПРОДОЛЖУВАЊЕ, ОБНОВУВАЊЕ, ПРОМЕНА И ПРЕНОС НА УВЕРЕ- НИЕТО ЗА ИСПОЛНУВАЊЕ НА УСЛОВИТЕ ЗА БЕЗ- БЕДНО КОРИСТЕЊЕ НА АЕРОДРОМ, ОДНОСНО ЛЕТАЛИШТЕ

1. Општи одредби

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште.

Член 2

(1) Одделни поими употребени во овој правилник го имаат значењето утврдено во ИКАО Док. 9774, дел 3 – Прирачник за издавање на уверение на аеродроми (Manual on certification of aerodromes), (во понатамошниот текст: ИКАО Док. 9774), кој се прифаќа и директно се применува.

(2) Покрај поимите од став (1) на овој член, се користат и следните поими:

1. Уверение за исполнување на услови за безбедно користење на аеродром, односно леталиште е уверение кое надлежниот орган му го издава на правно лице, со кое се потврдува дека правното лице поседува професионална способност и организациона поставеност која гарантира безбедно користење на аеродромот или леталиштето, и дека аеродромот односно леталиштето со кои оперира правното лице ги исполнуваат условите за безбедно користење (во натамошниот текст: уверение за аеродром, односно леталиште).

2. Сертификација е постапка за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверение за аеродром, односно леталиште или за издавање на одобренија и согласности поврзани со безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето, која се состои од сертификациона проверка и надзор во која Агенцијата за цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст: Агенцијата) утврдува дали барателот ги исполнува пропишаните безбедносни услови за користење на аеродром, односно леталиште.

3. Воздухопловна студија е студија која подносителот на барањето за издавање на уверение за аеродром, односно леталиште ја изготвува со цел да изнајде прифатливи решенија со кои нема да се влијае на намалување на безбедноста на воздушниот сообраќај кога се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството.

4. Маневарски површини се дел од аеродромот или леталиштето наменети за полетување, слетување и движење на воздухоплови.

5. Препрека е секој фиксен или подвижен објект или дел од објект кој се наоѓа во зоната на движење на воздухоплови, над рамнините за ограничување на препреки или во површини кои можат да влијаат на загрозување на безбедноста на воздушниот сообраќај.

6. Рамнини за ограничување на препреки (ОЛС) се збир на рамнини кои го определуваат просторот на и околу аеродромот или леталиштето кој треба да биде без препреки со цел да се овозможи безбедно одвивање на воздушниот сообраќај односно овозможуваат аеродромот или леталиштето да не престане да биде употреблив за својата намена класа или категорија и

7. Систем за управување со безбедноста на аеродромот (СУБА) опфаќа организација, процедури и одговорности со кои операторот на аеродромот воспоставува и одржува прифатливо ниво на безбедност на воздушниот сообраќај при користење на аеродромот.

Член 3

Уверение за аеродром, односно леталиште се издава за аеродроми и леталишта кои се наменети за:

- јавен воздушен превоз на патници или стока со воздухоплови чија максимална тежина при полетување (MTOW) изнесува повеќе од 2730 кг;

- јавен воздушен превоз на патници или стока во ноќни услови;

- обука на персонал во воздухопловството и/или друг стручен персонал и пробни летови и/или

- други активности од областа на воздухопловството кои се однесуваат на вршење превоз за сопствени потреби, специјализирани услуги со воздухоплов и воздухопловно-спортски активности.

2. Форма и содржина на уверението

Член 4

(1) Уверението за аеродром, односно леталиште се издава во форма на уверение тип „А“ за воздухопловно пристаниште; уверение тип „Б“ за спортски аеродром и уверение тип „Ц“ за аеродром за сопствени потреби и за леталиште.

(2) Формата и содржината на уверението тип „А“ за воздухопловно пристаниште е дадена во Прилог 1 кој е составен дел на овој правилник.

(3) Формата и содржината на уверението тип „Б“ за спортски аеродром е дадена во Прилог 2 кој е составен дел на овој правилник.

(4) Формата и содржината на уверението тип „Ц“ за аеродром за сопствени потреби и за леталиште е дадена во Прилог 3 кој е составен дел на овој правилник.

3. Начин на издавање, продолжување, обновување или промена на уверенијата за аеродром, односно леталиште

Член 5

Доколку не е поинаку определено со овој правилник, издавањето, продолжувањето, обновувањето, промената и преносот на уверението за аеродром или леталиште се врши на начин утврден во ICAO Док. 9774.

Член 6

Издавањето, продолжувањето, обновувањето, промената или преносот на уверението за аеродром, односно леталиште се врши во постапка која ги содржи следните фази:

1. првичен контакт и состанок пред поднесување на барање (во натамошниот текст: првичен состанок);

2. поднесување на барање со придружна документација;

3. утврдување на формални недостатоци на барањето;

4. утврдување на исполнетост на условите, кое опфаќа:

- сертификациона проверка на барањето и потребната документација (Document Evaluation) и

- сертификационен надзор (Initial Inspection) и

5. Издавање, продолжување, обновување, промена или пренос на уверението за аеродром, односно леталиште.

3.1 Првичен состанок

Член 7

(1) Барателот со цел одржување на првичен состанок поднесува писмо за намера до Агенцијата.

(2) Агенцијата во рок од седум дена од приемот на писмото за намера писмено го известува барателот за времето и местото на одржување на состанокот од став (1) на овој член и за лицето одговорно за координација на постапката и комуникација со цел:

1. запознавање на барателот со постапката за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за аеродром, односно леталиште и разрешување на евентуалните нејаснотии во врска со постапката;

2. запознавање со придружната документација која се поднесува кон барањето, вклучувајќи и одредени упатства за пополнување на соодветните обрасци;

3. претставување на раководниот персонал на барателот пред Агенцијата и

4. да се утврди дали намерите на барателот се во рамките утврдени со прописите за безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето.

3.2 Поднесување на барање и потребна документација

3.2.1 Поднесување на барање

Член 8

(1) Барањето за издавање на уверение за аеродром, односно леталиште се поднесува најмалку 60 дена пред планираната дата на отпочнување со користење на аеродромот односно леталиштето.

(2) За продолжување и обновување на важноста на уверението за аеродром, односно леталиште, операторот на аеродромот односно леталиштето (во понатамошниот текст: операторот) поднесува барање за продолжување до Агенцијата најдоцна 30 дена пред истекот на важноста на уверението, односно барање за обновување најдоцна 30 дена по истекот на важноста на уверението за аеродром, односно леталиште.

(3) Доколку операторот не поднесе барање за продолжување, односно обновување на важноста на уверението за аеродром, односно леталиште во роковите од став (2) на овој член, се смета дека уверението е повлечено.

(4) Операторот кој сака да изврши промена на податоците наведени во уверението за аеродром, односно леталиште, или промена во:

а. раководната или сопственичката структура на аеродромот односно леталиштето;

б. намената или начинот на користење на аеродромот односно леталиштето;

в. операторот на аеродромот односно леталиштето и/или

г. границите на аеродромот односно леталиштето, за истото поднесува писмено барање до Агенцијата најмалку 30 дена пред датата кога се планира да се отпочне со промената.

(5) По исклучок на став (4) на овој член, имателот на уверението за аеродром, односно леталиште кој сака да изврши промена во текстот или податоците на Прирачникот за аеродром кои не се предвидени согласно став (4) на овој член, за истото поднесува писмено барање со потребната документација до Агенцијата најдоцна во рок од десет дена од настанатата промена.

(6) За пренос на уверение за аеродром, односно леталиште новиот операторот поднесува барање за пренос до Агенцијата најдоцна 30 дена пред да му истече уверението за аеродром или леталиште на моменталниот имател на уверението за аеродром, односно леталиште.

(7) За преносот од став (6) на овој член, моменталниот имател на уверението за аеродром, односно леталиште ја известува Агенцијата дека ќе престане да оперира со аеродромот, односно леталиштето најмалку 30 дена пред планираниот престанок со оперирање.

(8) Барањето за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за аеродром или леталиште е дадено во Прилозите 4 и 5 кои се составен дел на овој правилник.

3.2.2 Потребна документација за уверение за аеродром, односно леталиште

Член 9

Кон барањето од член 8 став (1) на овој правилник се поднесува следната документација за исполнетост на пропишаните услови за издавање на уверение за аеродром, односно леталиштето и тоа:

а) за уверение тип „А“:

1. Доказ за уплатена административна такса;

2. Доказ за уплатен надоместок за издавање на уверение за аеродром, односно леталиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата;

3. Прирачник за аеродромот во печатена и електронска форма, кој како минимум треба да ја има содржината дадена во Прилог 6 кој е составен дел на овој правилник;

4. Изјава на одговорното лице на операторот со која потврдува дека подносителот на барањето ги исполнува пропишаните услови и со која се согласува на барање на Агенцијата да достави дополнителни податоци потребни заради утврдување на исполнетоста на условите;

5. Доказ дека следните лица членови на управата на аеродромот имаат најмалку петгодишно искуство во воздушниот сообраќај:

а. Лицето одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот;

б. Лицето одговорно за управување со безбедноста на аеродромот;

с. Лицето одговорно за организација и координација на службата за спасување и противпожарна заштита на аеродромот и

д. Лицето одговорно за обезбедување на аеродромот и

6. Воздухопловни студии доколку се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството, под услов тие да не влијаат на намалување на безбедноста на воздушниот сообраќај. Основните начела за изготвување на воздухопловните студии се дадени во Прилог 7 кој е составен дел на овој правилник.

б) за уверение тип „Б“ и „Ц“:

1. Доказ за уплатена административна такса;

2. Доказ за уплатен надоместок за издавање на уверение за аеродром, односно леталиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата;

3. Прирачник за аеродромот, односно леталиштето во печатена и електронска форма изработени според содржината дадена во Прилог 6 на овој правилник;

4. Изјава на одговорното лице на операторот со која потврдува дека подносителот на барањето ги исполнува пропишаните услови и со која се согласува на барање на Агенцијата да ги достави и сите дополнителни податоци потребни заради утврдување на исполнетоста на условите;

5. Доказ дека лицето одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот односно леталиштето има најмалку двегодишно искуство во воздушниот сообраќај и

6. Воздухопловни студии доколку се отстапува од одделни прописи, стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството, под услов тие да не влијаат на намалување на безбедноста на воздушниот сообраќај. Основните начела за изготвување на воздухопловните студии се дадени во Прилог 7 на овој правилник.

Член 10

(1) Прирачникот за аеродром, односно леталиште од член 9 на овој правилник содржи податоци за локацијата на аеродромот, односно леталиштето, објектите, инсталациите, опремата и службите на аеродромот, оперативните процедури, организацијата и раководењето со аеродромот, односно леталиштето, како и системот за управување со безбедноста на аеродромот (СУБА).

(2) Прирачникот од став (1) на овој член се изработува најмалку во три печатени примероци и еден примерок во електронска форма, и тоа за:

а) Агенцијата – по еден примерок во печатена и електронска форма;

б) Седиштето на операторот – еден примерок во печатена форма и

в) Операторот на аеродромот, односно леталиштето – еден примерок во печатена форма.

(3) Податоците во Прирачникот за аеродром, односно леталиште треба да бидат постојано ажурирани за што е потребно операторот да има воспоставен систем за записи на валидноста на страните и измените и да биде организиран на начин кој ќе го олесни неговото подготвување, ажурирање и одобрување.

(4) Операторот на аеродромот треба да обезбеди по еден комплетен примерок или дел од Прирачникот за секој оперативен орган на аеродромот, односно леталиштето соодветно на нивните должности во електронска или во печатена форма.

(5) Прирачникот за аеродромот, односно леталиштето треба да биде секогаш достапен на овластените лица и воздухопловни инспектори од Агенцијата за потреби на проверки или инспекциски надзори кои ги спроведуваат на аеродромот односно леталиштето

3.2.3 Потребна документација за продолжување, обновување, промена и пренос на уверение за аеродром, односно леталиште

Член 11

(1) Кон барањето од член 8 став (2) на овој правилник за продолжување, односно обновување на уверението за аеродром, односно леталиште се поднесува:

1. Доказ за уплатени административни такси за продолжување, односно обновување на уверението;

2. Доказ за уплатен надоместок за продолжување/обновување на уверение за аеродром, односно леталиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата и

3. Докази за исполнетост на пропишаните безбедносни услови за продолжување, односно обновување на уверението за аеродром, односно леталиште.

(2) По исклучок од став (1) на овој член, доказите од точката 3 не се поднесуваат кон барањето доколку со континуираните инспекциски надзори не е утврдена промена или неисполнетост на некој од пропишаните услови за безбедно користење на аеродром, односно леталиште.

(3) Кон барањето од член 8 став (4) на овој правилник за промена на уверението за аеродром, односно леталиште, се поднесува:

1. Доказ за уплатена административна такса;

2. Доказ за уплатен надоместок за промена на уверението за аеродром, односно леталиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата и

3. Доказ за исполнетост на пропишаните услови за промена на уверението за аеродром, односно леталиште согласно член 8 став (4) на овој правилник.

(4) Кон барањето за извршување на пренос на уверението за аеродром, односно леталиште, се поднесува:

1. Доказ за уплатена административна такса;

2. Доказ за уплатен надоместок за промена на уверението за аеродром, односно леталиште согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата и

3. Докази за исполнетост на пропишаните услови од член 9 на овој правилник од страна на новиот оператор.

Член 12

Документацијата од членовите 9 и 11 на овој правилник се поднесува во оригинал или копија заверена кај нотар.

3.3 Утврдување на формални недостатоци

Член 13

По приемот на барањето, Агенцијата утврдува дали постојат формални недостатоци и тоа:

- дали барањето е поднесено во определениот рок;
- дали барањето е поднесено на образецот пропишан со овој правилник и
- дали со барањето е поднесена документацијата од членовите 9 и 11 на овој правилник.

Член 14

(1) Агенцијата во рок од 21 ден од приемот на барањето го известува барателот за тоа дали барањето е потполно или содржи формални недостатоци и му определува рок за отстранување на истите, кој не може да биде подолг од 15 дена.

(2) Рокот од 90 дена за завршување на целокупната постапка утврден во член 20 став (4) на овој правилник започнува да тече од моментот кога барателот ќе ги отстрани формалните недостатоци во рокот од став (1) на овој член.

(3) Доколку барателот не ги отстрани недостатоците во предвидениот рок Агенцијата донесува заклучок за отфрлање на барањето.

3.4. Утврдување на исполнетост на условите

Член 15

(1) Доколку се утврди дека барањето е целосно, Агенцијата започнува со утврдување на исполнетоста на пропишаните услови за добивање на уверение за аеродром, односно леталиште и со спроведување на сертификацијата.

(2) Сертификацијата од став (1) на овој член се врши преку сертификациона проверка на барањето и приложената документација (Document Evaluation) и сертификационен надзор (Initial Inspection).

(3) По исклучок од став (1) на овој член сертификацијата при продолжување, односно обновување на уверението за аеродром, односно леталиште може да се изврши без спроведување на сертификационен надзор (Initial Inspection) доколку со континуираните инспекциски надзори не е утврдена неисполнетост на некој од пропишаните услови за безбедно користење на аеродром, односно леталиште.

(4) Агенцијата и барателот ги усогласуваат термините и динамиката на проверките од став (2) на овој член, пред нивното започнување.

(5) Агенцијата изготвува внатрешна процедура со која ја пропишува својата внатрешна организација на работата при сертификацијата и чек листи за извршување на сертификационата проверка и надзор од став (2) на овој член.

3.4.1 Сертификациона проверка на барањето и приложената документација (Document Evaluation)

Член 16

(1) Сертификационата проверка на барањето и приложената документација (Document Evaluation) има за цел откривање на недостатоците, пропустите и критичните ситуации во исполнетоста на пропишаните услови и извршувањето на предложените услуги на аеродромот односно леталиштето кои можат да влијаат на безбедноста на користењето на аеродромот односно леталиштето.

(2) Во текот на проверката од став (1) на овој член претставниците на Агенцијата ги користат претходно изготвените чек листи пропишани со внатрешната процедура од член 14 став (5) на овој правилник и усно им ги соопштуваат на претставниците на барателот прелиминарните резултати.

(3) Во текот на проверката од став (1) на овој член на барателот му се дава можност во одреден период да ги отстрани евентуалните недостатоци во поднесената документација и/или да подготви алтернативни решенија пред започнување на сертификациониот надзор (Initial Inspection).

(4) Доколку барателот не ги отстрани недостатоците во предвидениот рок или не предложи прифатливи алтернативни решенија, Агенцијата донесува заклучок за отфрлање на барањето.

3.4.2 Сертификационен надзор (Initial Inspection)**Член 17**

(1) Сертификациониот надзор (Initial Inspection) има за цел преку увид во состојбата на објектите, инсталациите, опремата, средствата и аеродромските служби да утврди дали барателот ги исполнува пропишаните услови за безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето и дека истиот може да го задоволи бараното ниво на безбедност.

(2) Сертификациониот надзор од став (1) на овој член опфаќа, но не се ограничува на преглед особено на:

а) Димензии и состојба на полетно-слетната патека, патеките за возење и платформите со нивните заштитни појаси и основната патека,

б) Постоење на препреки во близина и во рамките на рамнините за ограничување на препреки,

в) Визуелни знаци,

г) Опрема за одржување на инфраструктурата во контролираната зона (air side) а посебно опремата за одржување во зимски услови и опремата за мерење на коефициентот на кочење на маневарските површини,

д) Основно и резервно снабдување со електрична енергија,

ѓ) Показувачи на правецот и јачината на ветер,

е) Опрема и средства за спасување и гаснење на пожари,

ж) Опрема за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници, багаж, стока и пошта,

з) Објекти, опрема и средства за снабдување на гориво и мазиво,

с) Опрема и средства за отстранување на онеспособени воздухоплови,

и) Објекти и опрема за работа на итна медицинска служба,

ј) Објекти, опрема и средства за контрола и пристап на лица и возила во безбедно ограничена зона и други мерки за обезбедување од дејствија на незаконско постапување,

к) Опрема и средства за заштита од птици и животни,

л) Опременост со доволен број на двосмерни радиостаници за меѓусебна комуникација на службите и комуникација со контролата на летање и

љ) Постоење на светла кои можат да влијаат на безбедноста на воздушниот сообраќај.

(3) Сертификациониот надзор (Initial Inspection) се извршува во согласност со прописите за вршење на надзор на аеродроми, леталишта, терени и на давањето на аеродромски услуги.

(4) Во текот на сертификациониот надзор од став (1) на овој член, претставниците на Агенцијата ги користат претходно изготвените чек листи пропишани со внатрешната процедура од член 15 став (5) на овој правилник и усно им ги соопштуваат на претставниците на барателот прелиминарните резултати.

(5) Во текот на сертификациониот надзор од став (1) на овој член, а во случај кога постои отстапување од пропишаните стандарди и препорачани практики, Агенцијата може да побара од барателот изработка на дополнителни воздухопловни студии и проценка на безбедноста покрај воздухопловните студии кои се поднесени согласно член 9 на овој правилник.

Член 18

(1) Барателот треба да го овозможи сертификациониот надзор (Initial Inspection), да и ја даде неопходната техничка помош на Агенцијата, да ги организира посетите на локациите, како и да определи лице кое ќе биде овластено да ја поддржува работата на Агенцијата.

(2) Лицето за поддршка овластено од барателот треба да овозможи:

- преглед на односните досиеја, податоци, процедури и друг материјал во врска со предметот на постапката;

- копирање или земање на извадоци од односните досиеја, податоци, процедури и друг материјал;

- добивање на бараните објаснувања;

- пристап до објектите, инсталациите, опремата и другите средства на барателот, односно имателот на уверението и

- други активности со цел овозможување на сертификацијата.

Член 19

(1) Во рок од 15 дена од завршувањето на сертификациониот надзор (Initial Inspection), Агенцијата изготвува писмен извештај во кој се констатира фактичката состојба, се утврдуваат евентуалните неусогласености, пропусти и критични ситуации во исполнетоста на пропишаните услови и истите детално се опишуваат и документираат.

(2) Извештајот од став (1) на овој член Агенцијата го доставува до подносителот на барањето.

(3) Агенцијата во рок од 15 дена од доставување на извештајот од став (1) на овој член ќе побара од барателот да предложи сопствен корективен акционен план за превземање мерки за отстранување на евентуалните недостатоци, пропусти и критични ситуации во исполнетоста на условите за користење на аеродром, односно леталиште како и рок за нивно преземање.

(4) Агенцијата ќе го одобри корективниот акционен план од став (3) на овој член и рокот за нивно преземање доколку оцени дека истиот е доволен за отстранување на евентуалните недостатоци, пропусти и критични ситуации во исполнетоста на условите за безбедно користење на аеродром, односно леталиште.

(5) Барателот треба да ги преземе мерките на начин и во временски рок одобрени од Агенцијата.

(6) За преземените мерки од став (5) на овој член, Агенцијата составува извештај, а една копија доставува до барателот.

3.5 Издавање, продолжување, обновување, промена или пренос на уверението за аеродром, односно леталиште**Член 20**

(1) Доколку подносителот на барањето ги преземе мерките на начин и во рок согласно член 18 на овој правилник, Агенцијата донесува решение за издавање, продолжување, обновување, промена или пренос кое заедно со уверението за аеродром, односно леталиште ги доставува на барателот, откако ќе поднесе доказ за платен надоместок за континуиран надзор согласно Та-

рифникот за утврдување на висината на надоместоците на Агенцијата за периодот за кој е издадено, продолжено, обновено или пренесено уверението.

(2) Уверението од став (1) на овој член се издава со важност од две години, по што се продолжува или обновува со рокови не подолги од две години.

(3) Доколку Агенцијата оцени дека не се исполнети пропишаните услови за безбедно користење на аеродром, односно леталиште, донесува решение за одбивање на барањето за издавање, продолжување, обновување, промена или пренос на уверението за аеродром, односно леталиште кое ги содржи причините за истото.

(4) Целокупната постапка пред Агенцијата од поднесување на барањето со комплетна документација до донесување на решение за издавање, продолжување, обновување, промена или пренос на уверението за аеродром, односно леталиште не треба да трае повеќе од 90 дена.

Член 21

(1) Со цел појаснување на условите под кои е издадено уверението за аеродром, односно леталиште од член 20 став (1) на овој правилник, Агенцијата кон уверението издава спецификација на услови за користење на аеродромот односно леталиштето.

(2) Спецификацијата на условите од став (1) на овој член се состои од стандардни и дополнителни услови и услови од кои операторот на аеродромот односно леталиштето може да отстапува (е изземен) при користењето на аеродромот, односно леталиштето.

(3) Изземањето од став (2) на овој член не треба да влијае на безбедноста на воздушниот сообраќај на аеродромот, односно леталиштето.

(4) Спецификацијата на условите од став (1) на овој член се издава на образец даден во Прилозите 8 и 9 кои се составен дел на овој правилник.

Привремено уверение за аеродром, односно леталиште

Член 22

(1) За време на траење на постапката за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за аеродром, односно леталиште, на предлог на барателот, Агенцијата може, согласно ИКАО Док. 9774, да издаде привремено уверение за аеродром, односно леталиште доколку издавањето на уверението не влијае на безбедноста на воздушниот сообраќај на аеродромот, односно леталиштето и издавањето на привременото уверение е од јавен интерес.

(2) Со издавање на привременото уверение за аеродром, односно леталиште од став (1) на овој член се издава и спецификација на услови согласно член 21 став (1) на овој правилник.

(3) Привременото уверение се издава со важност до завршување на постапката за издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението, но не подолго од шест месеци.

(4) Привременото уверение се издава на образецот за уверение за аеродром, односно леталиште со допишување на зборот "ПРИВРЕМЕНО" пред зборот "УВЕРЕНИЕ".

Објавување на податоци за аеродромот

Член 23

(1) Операторот на аеродромот односно леталиштето треба во рок од 15 дена по добивањето на уверението за аеродром, односно леталиште да ги достави податоците за аеродромот односно леталиштето до давателот на услуги на воздухопловна навигација за нивно објавување во Зборникот на воздухопловни информации.

(2) Објавувањето на податоците во Зборникот на воздухопловни информации се врши за воздухопловни пристаништа и аеродроми и леталишта кои се наменети за јавен воздушен превоз.

4. Евиденција

Член 24

(1) За издадените уверенија за аеродром, односно леталиште и документацијата приложена кон барањата за издавање, продолжување, обновување, промена или пренос на истите, Агенцијата води евиденција во регистар.

(2) Регистарот од став (1) на овој член содржи податоци за аеродромот односно леталиштето, операторот на кој му е издадено уверението и контакт броеви и адреси на одговорните лица (Post Holder) во операторот, географски координати на аеродромот или леталиштето, број, датум и важење на издаденото уверение.

(3) Бројот на издаденото уверение за аеродром, односно леталиште се определува на следниот начин:

а) за воздухопловни пристаништа почнувајќи од ВП-01;

б) за спортски аеродроми почнувајќи од СПА-01;

в) за аеродроми за сопствени потреби почнувајќи од АСП-01 и

г) за леталишта почнувајќи од Ле-01.

5. Преодни и завршни одредби

Член 25

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродроми или леталиште („Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/07 и 126/10).

Член 26

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-337/9
20 август 2014 година
Скопје

Директор на Агенцијата
за цивилно воздухопловство,
д-р Дејан Мојсоски, с.р.

ПРИЛОГ 1

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО
СКОПЈЕ

УВЕРЕНИЕ
за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште

ТИП "А"
ВОЗДУХОПЛОВНО ПРИСТАНИШТЕ

_____
БРОЈ НА УВЕРЕНИЕТО

_____
НАЗИВ НА ВОЗДУХОПЛОВНОТО ПРИСТАНИШТЕ

_____
ОПЕРАТОР НА ВОЗДУХОПЛОВНОТО ПРИСТАНИШТЕ

_____
ГЕОГРАФСКИ КООРДИНАТИ

Ова уверение е издадено согласно Законот за воздухопловство и подзаконските прописи на Република Македонија донесени врз основа на Законот за воздухопловство и го овластува операторот да оперира со аеродромот.

Во текот на важењето на ова уверение, операторот во континуитет треба да ги исполнува пропишаните услови за безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето и условите дадени во спецификацијата кон ова уверение.

_____
(број и датум на издавање)

(мп)

ДИРЕКТОР

_____
(важи до)

ПРИЛОГ 2

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО
СКОПЈЕ**УВЕРЕНИЕ**
за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште

ТИП "Б"

СПОРТСКИ АЕРОДРОМ

_____
БРОЈ НА УВЕРЕНИЕТО_____
НАЗИВ НА АЕРОДРОМОТ_____
ОПЕРАТОР НА АЕРОДРОМОТ_____
ГЕОГРАФСКИ КООРДИНАТИ

Ова уверение е издадено согласно Законот за воздухопловство и подзаконските прописи на Република Македонија донесени врз основа на Законот за воздухопловство и го овластува операторот да оперира со аеродромот односно леталиштето.

Во текот на важењето на ова уверение, операторот во континуитет треба да ги исполнува пропишаните услови за безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето и условите дадени во спецификацијата кон ова уверение.

_____
_____
(број и датум на издавање)

(мп)

ДИРЕКТОР

важи до: _____

ПРИЛОГ 3

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО
СКОПЈЕ**УВЕРЕНИЕ**
за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште

ТИП "Ц"

АЕРОДРОМ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ, ЛЕТАЛИШТЕ

_____
БРОЈ НА УВЕРЕНИЕТО_____
НАЗИВ НА АЕРОДРОМОТ/ ЛЕТАЛИШТЕТО_____
ОПЕРАТОР НА АЕРОДРОМОТ/ ЛЕТАЛИШТЕТО_____
ГЕОГРАФСКИ КООРДИНАТИ

Ова уверение е издадено согласно Законот за воздухопловство и подзаконските прописи на Република Македонија донесени врз основа на Законот за воздухопловство и го овластува операторот да оперира со аеродромот односно леталиштето.

Во текот на важењето на ова уверение, операторот во континуитет треба да ги исполнува пропишаните услови за безбедно користење на аеродромот, односно леталиштето и условите дадени во спецификацијата кон ова уверение.

_____
(број и датум на издавање)

(мп)

ДИРЕКТОР

важи до: _____

ПРИЛОГ 4

БАРАЊЕ ЗА УВЕРЕНИЕ ЗА АЕРОДРОМ

(воздухопловно пристаниште)

☐ ИЗДАВАЊЕ   ☐ ПРЕНОС   ☐ ПРОМЕНА (да се обележи)

- Барањето за првично издавање на уверение за аеродромот се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на аеродромот.
- Барањето за пренос се доставува на уверението за аеродромот на друг оператор се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на новиот оператор
- Барањето за промена на оперативни податоци во уверението за аеродромот се доставува најмалку 45 (четириесет и пет) а за промена на технички содржини најмалку 30 (триесет) дена пред стапувањето во сила.

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

- а) Оператор на аеродромот може да биде правно или физичко лице. Доколку има повеќе лица или субјекти, задолжително е да се наведе името на лицето или субјектот на операторот кој е задолжен за спроведување на условите наведени во Уверението за аеродромот.
- б) Кога оператор на аеродромот е физичко лице се приложува биографија на одговорното лице а кога е правно лице, покрај биографија на одговорното лице се приложува и Решение за регистрација и тековна состојба од ЦР на РМ.

1.1 Име и презиме на подносителот на барањето / Назив на правното лице

1.2 Адреса на подносителот на барањето

1.3 Број на телефон

1.4 Број на факс

1.5 Електронска адреса (е-маил)

2. ПОДАТОЦИ ЗА АЕРОДРОМОТ

2.1 Назив на аеродромот

2.2 Адреса на аеродромот

2.3 Број на телефон

2.4 Број на факс

2.5 Локација на аеродромот во однос на најблискиот град

2.6 Географски координати на референтната точка (ARP)

3. УПРАВА НА АЕРОДРОМОТ (да се пополни само во случај кога подносителот на барањето е правно лице)**3.1 Претседател на надзорен одбор:**

3.1.1 Име и презиме _____

3.1.2 Број на телефон _____

3.2 Директор (доколку е различно од точка 3.1)

3.2.1 Име и презиме _____

3.2.2 Број на телефон _____

3.3. Заменик на директорот (доколку е различно од точка 3.1. и 3.2)

3.3.1 Име и презиме _____

3.3.2 Број на телефон _____

3.4 Лице одговорно за организација на сообраќајот на аеродромот

3.4.1 Име и презиме _____

3.4.2 Работно место _____

3.4.3 Број на телефон _____

3.5 Лице одговорно за управување со безбедноста на аеродромот (SMS)

3.5.1 Име и презиме _____

3.5.2 Работно место _____

3.5.3 Број на телефон _____

3.6 Лице задолжено за организација и координација на службата за спасување и против пожарна заштита на аеродромот

3.6.1 Име и презиме _____

3.6.2 Работно место _____

3.6.3 Број на телефон _____

3.7 Лице одговорно за обезбедувањето на аеродромот

3.6.1 Име и презиме _____

3.6.2 Работно место _____

3.6.3 Број на телефон _____

4. АКТИВНОСТИ НА АЕРОДРОМОТ**4.1 Време за кое се бара Уверението**4.2 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW над 2730 кг ДА ☐ НЕ ☐4.3 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW до 2730 кг за воздушен превоз, или кои се користат за обука на пилоти и пробни летови. ДА ☐ НЕ ☐4.4 Дали аеродромот ќе се користи за операции ноќе и во услови на намалена видливост ДА ☐ НЕ ☐

4.5 Ако одговорот на прашањето под 4.4 е ДА, задолжително да се наведат техничките податоци за светлосната сигнализација на оперативните површини и осветлувањето на платформата

4.6 Критичен тип на воздухоплов за кој е изграден и опремен аеродромот

4.7 Основни технички податоци за критичниот тип на воздухоплов
(тип, тежина, должина, широчина и др.)

4.8 Кој е очекуваниот просечен број на операции на критичниот воздухоплов (наведен во точка 4.6) во текот на 3 (три) најоптоварени месеци во годината (една операција подразбира едно полетување или едно слетување)

4.9 Работно време на аеродромот

---

5. АЕРОДРОМСКИ И ДРУГИ УСЛУГИ

На аеродромот се организирани следните услуги:

а) Услуги поврзани со контрола на летањето	ДА ☐ НЕ ☐
б) Воздухопловни информации	ДА ☐ НЕ ☐
в) Прифаќање и испраќање на воздухоплови патници и багаж	ДА ☐ НЕ ☐
г) Прифаќање и испраќање на стока и пошта	ДА ☐ НЕ ☐
д) Медицински услуги за членови на екипаж и патници	ДА ☐ НЕ ☐
ѓ) Опслужување на воздухоплови со гориво и мазиво	ДА ☐ НЕ ☐
е) Обезбедување од дејства на незаконско постапување	ДА ☐ НЕ ☐
ж) Противпожарна заштита	ДА ☐ НЕ ☐
з) Отстранување на онеспособен воздухоплов	ДА ☐ НЕ ☐

6. УПРАВУВАЊЕ СО АЕРОДРОМОТ

а) Дали подносителот на барањето е сопственик на аеродромот

ДА ☐ НЕ ☐

б) Дали подносителот на барањето е оператор на аеродромот

ДА ☐ НЕ ☐

в) Површина, правен и имотно – правен статус на земјиштето:

- г) Дали операторот има контрола над сите воздухопловни операции на аеродромот ДА ☐ НЕ ☐
(доколку одговорот е НЕ, наведете детали за воздухопловните операции вон контрола на операторот како и детали за организациите и лицата кои се одговорни за тие операции):

---

7. ПРИЛОЗИ

- а) Прирачник за аеродромот во по 1 примерок во тврда и во електронска копија
- б) Изјава од одговорното лице за достапност и безбедност на аеродромот
- в) Доказ за уплатен надоместок за уверение
- г) Доказ за уплатени средства за континуиран надзор
- ѓ) Докази дека членовите на управата на аеродромот имаат петгодишно искуство во воздушниот сообраќај
- е) Воздухопловни студии (да се наведат сите доколку ги има)

---

8. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

---

9. ИЗЈАВА

Изјавувам дека сите наведени информации се точни и дека ниту една значајна информација не недостасува. Плаќањето на сите трошоци во врска со издавањето на Уверението за аеродромот ќе биде извршено по доставување на фактура од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Потпис на подносителот на барањето _____, Датум _____

Име и презиме (со големи печатни букви)

Работно место

ПРИЛОГ 5

БАРАЊЕ ЗА УВЕРЕНИЕ ЗА

- ☐ СПОРТСКИ АЕРОДРОМ
- ☐ АЕРОДРОМ ЗА СОПСТВЕНИ ПОТРЕБИ
- ☐ ЛЕТАЛИШТЕ

ИЗДАВАЊЕ ☐ ПРЕНОС ☐ ПРОМЕНА ☐ (да се обележи)

- Барањето за првично издавање на уверение за аеродромот се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на аеродромот.
- Барањето за пренос на уверението за аеродромот на друг оператор се доставува 60 (шеесет) дена пред планираниот почеток со операции на новиот оператор
- Барањето за промена на оперативни податоци во уверението за аеродромот се доставува најмалку 45 (четириесет и пет) а за промена на технички содржини најмалку 30 (триесет) дена пред стапувањето во сила.

1. ПОДАТОЦИ ЗА ПОДНОСИТЕЛОТ НА БАРАЊЕТО

- а) Оператор на аеродромот односно леталиштето може да биде правно или физичко лице. Доколку има повеќе лица или субјекти, задолжително е да се наведе името на лицето или субјектот на операторот кој е задолжен за спроведување на условите наведени во Уверението.
- б) Кога оператор на аеродромот односно леталиштето е физичко лице се приложува биографија на одговорното лице а кога е правно лице, покрај биографија на одговорното лице се приложува и Решение за регистрација и тековна состојба од ЦР на РМ.

1.1 Име и презиме на подносителот на барањето / Назив на правното лице

1.2 Адреса на подносителот на барањето

1.3 Број на телефон

1.4 Број на факс

1.5 Електронска адреса (е-маил)

2. ПОДАТОЦИ ЗА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

2.1 Назив на аеродромот/леталиштето

2.2 Адреса на аеродромот/леталиштето

2.3 Број на телефон

2.4 Број на факс

2.5 Локација на аеродромот/леталиштето во однос на најблискиот град

2.6 Географски координати на референтната точка (ARP)

3. УПРАВА НА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО (да се пополни само во случај кога подносителот на барањето е правно лице)**3.1 Претседател на надзорен одбор:**

3.1.1 Име и презиме _____

3.1.2 Број на телефон _____

3.2 Директор (доколку е различно од точка 3.1)

3.2.1 Име и презиме _____

3.2.2 Број на телефон _____

3.3. Заменик на директорот (доколку е различно од точка 3.1. и 3.2)

3.3.1 Име и презиме _____

3.3.2 Број на телефон _____

3.4 Лице одговорно за организација на сообраќајот

3.4.1 Име и презиме _____

3.4.2 Работно место _____

3.4.3 Број на телефон _____

4. АКТИВНОСТИ НА АЕРОДРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

4.1 Време за кое се бара Уверението _____

4.2 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW над 2730 кг ДА ☐ НЕ ☐4.3 Дали на аеродромот ќе се врши прифаќање и испраќање на воздухоплови со MTOW до 2730 кг за воздушен превоз, или кои се користат за обука на пилоти и пробни летови. ДА ☐ НЕ ☐4.4 Дали аеродромот ќе се користи за операции ноќе и во услови на намалена видливост ДА ☐ НЕ ☐4.5 Ако одговорот на прашањето под 4.4 е ДА, задолжително да се наведат техничките податоци за светлосната сигнализација на оперативните површини и осветлувањето на платформата ДА ☐ НЕ ☐

4.6 Критичен тип на воздухоплов за кој е изграден и опремен аеродромот односно леталиштето _____

4.7 Основни технички податоци за критичниот тип на воздухоплов (тип, тежина, должина, широчина и др.) _____

4.8 Кој е очекуваниот просечен број на операции на критичниот воздухоплов (наведен во точка 4.6) во текот на 3 (три) најоптоварени месеци во годината *(една операција подразбира едно полетување или едно слетување)*

4.9 Работно време на аеродромот / леталиштето

---

5. УСЛУГИ НА АЕРОДОРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

На аеродромот / леталиштето се организирани следните услуги:

а) Услуги поврзани со контрола на летањето	ДА ☐	НЕ ☐
б) Воздухопловни информации	ДА ☐	НЕ ☐
в) Прифаќање и испраќање на воздухоплови патници и багаж	ДА ☐	НЕ ☐
г) Прифаќање и испраќање на стока и пошта	ДА ☐	НЕ ☐
д) Медицински услуги за членови на екипаж и патници	ДА ☐	НЕ ☐
ѓ) Опслужување на воздухоплови со гориво и мазиво	ДА ☐	НЕ ☐
е) Обезбедување од дејства на незаконско постапување	ДА ☐	НЕ ☐
ж) Противпожарна заштита	ДА ☐	НЕ ☐
з) Отстранување на онеспособен воздухоплов	ДА ☐	НЕ ☐

6. УПРАВУВАЊЕ СО АЕРОДОРОМОТ / ЛЕТАЛИШТЕТО

а) Дали подносителот на барањето е сопственик на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
б) Дали подносителот на барањето е оператор на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
в) Површина, правен и имотно – правен статус на земјиштето:		
-

г) Дали операторот има контрола над сите воздухопловни операции на аеродромот	ДА ☐	НЕ ☐
<i>(доколку одговорот е НЕ, наведете детали за воздухопловните операции вон контрола на операторот како и детали за организациите и лицата кои се одговорни за тие операции):</i>		
-

7. ПРИЛОЗИ

- а) Прирачник за аеродромот односно леталиштето во по еден примерок во тврда и во електронска копија
- б) Упатство за аеродромот односно леталиштето
- в) Изјава од одговорното лице достапност и безбедност на аеродромот односно леталиштето
- г) Доказ за уплатен надоместок за уверение
- д) Доказ за уплатени средства за континуиран надзор
- ѓ) Доказ дека членовите на управата на аеродромот/леталиштето имаат двегодишно искуство во воздушниот сообраќај
- г) Воздухопловни студии *(да се наведат сите доколку ги има)*
-

8. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

---

9. ИЗЈАВА

Изјавувам дека сите наведени информации се точни и дека ниту една значајна информација не недостасува. Плаќањето на сите трошоци во врска со издавањето на Уверението за аеродромот/леталиштето ќе биде извршено по доставување на фактура од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство.

Потпис на подносителот на барањето _____, Датум

_____

Име и презиме (со големи печатни букви)

_____

Работно место

_____

_____

ПРИЛОГ 6**1. Прирачник за аеродром – воздухопловно пристаниште**

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата на аеродромот
3. Податоци за аеродромот кои се објавуваат во Зборникот на воздухопловни информации на Република Македонија *(да се примени идентична нумерологија со Зборникот)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
  - 4.1. Систем на известувања на аеродромот од значење за безбедноста *(AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
  - 4.2. Пристап до оперативните и маневарските површини
  - 4.3. План за постапување во вонредни состојби
  - 4.4. Спасување и противпожарна заштита
  - 4.5. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
  - 4.6. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
  - 4.7. Одржување на објекти, опрема и инсталации во оперативната зона
  - 4.8. Изведуваче на градежни работи во оперативната зона
  - 4.9. Управување на пристанишна платформа
  - 4.10. Управување со безбедноста на пристанишната платформа
  - 4.11. Контрола на движење на возила во оперативната зона
  - 4.12. Управување со заштитата на воздухопловите од птици и други животни
  - 4.13. Контрола на препреки
  - 4.14. Отстранување на онеспособен воздухоплов
  - 4.15. Ракување со опасни материи
  - 4.16. Операции при намалена видливост
  - 4.17. Заштита на радар и други радио навигациски уреди на аеродромот
5. Аеродромска администрација и систем за управување со безбедноста
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот кои операторот на аеродромот треба да ги поседува согласно законските прописи.

(за подетална содржина на деловите од 1 до 5 да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ICAO како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија)

2. Прирачник за спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби или леталиште

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот односно леталиштето. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот / леталиштето)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата на аеродромот односно леталиштето
3. Податоци за аеродромот односно леталиштето: *(податоците можат но не морат да бидат објавени во Зборникот на воздухопловни информации на Република Македонија)*
  - a. Назив и ознака на местото
  - b. Географски и административни податоци *(надморска височина, температура, магнетна варијација, управа, адреса, телефон, факс, е-маил, IFR/VFR, забелешки...)*
  - c. Работно време *(за сите служби и органи)*
  - d. Физички податоци *(физички карактеристики на полетно-слетната патека, декларирани должини, платформи и патеки за возење, точки на проверки, визуелни средства, препреки, осветлување и снабдување со електрична енергија, простори за хеликоптери, зони на аеродромот)*
  - e. Други податоци и податоци за службите *(прифаќање и испраќање, спасување и противпожарна заштита, сезонско чистење, метеоролошка опрема и средства, средства за комуникација, радионавигациски уреди, локални сообраќајни правила, правила на летање, аеродромски карти, дополнителни информации)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
  - 4.1. Известувања за аеродромот од значење за безбедноста *(според потребите: AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
  - 4.2. План за вонредни постапки
  - 4.3. Спасување и противпожарна заштита
  - 4.4. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
  - 4.5. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
  - 4.6. Одржување на објекти, опрема и инсталации во оперативната зона
  - 4.7. Изведуваче на градежни работи во оперативната зона
  - 4.8. Управување со безбедноста на пристанишната платформа
  - 4.9. Контрола на движење на возила оперативната зона
  - 4.10. Контрола на препреки
  - 4.11. Отстранување на онеспособен воздухоплов
5. Аеродромска администрација и систем за управување со безбедноста
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот односно леталиштето кои операторот треба да ги поседува согласно законските прописи.
7. Упатство за користење на аеродромот односно леталиштето со следната содржина:
  1. Општо
    - a. Организација на операторот на самиот аеродром / леталиште
    - b. Опис на услугите поврзани со користењето

- c. Краток опис на аеродромската инфраструктура
  - d. Други корисни информации (метео, комуникации...)
- 2. Организација на летањето
  - 2.1. Раководење со летањето
  - 2.2. Реон на аеродромот
  - 2.3. Зони
    - 2.3.1. Возење
    - 2.3.2. Пилотажни зони
    - 2.3.3. Забранети зони во реонот на аеродромот / леталиштето
    - 2.3.4. Зони за лесни и ултра лесни воздухоплови
    - 2.3.5. Зона за моделарско летање
  - 2.4. Воздушни патишта
  - 2.5. Постапки за летање
    - 2.5.1. Летање со авиони
    - 2.5.2. Летање со едрилици
    - 2.5.3. Падобранство
    - 2.5.4. Летање со лесни и ултра лесни воздухоплови
    - 2.5.5. Моделарство
  - 2.6. Вонредни постапки при летањето
- 3. Аеродромски карти
  - 3.1. Воздухопловни карти
    - 3.1.1. Положба на аеродромот / леталиштето на карта 1:500.000
    - 3.1.2. Реон на аеродромот на карта 1:100.000
    - 3.1.3. Ограничувања на карта 1:100.000
    - 3.1.4. Влезно – излезни врати на карта 1:100.000
  - 3.2. Географски и топографски карти и скици
    - 3.2.1. Рамнини за ограничување на препреки во 1:25.000
    - 3.2.2. Ситуација на аеродромот 1:2.500, 1:5.000 или 1:10.000
    - 3.2.3. Приказ на оперативни и маневарски површини во 1:2.500 или 1:1.000
    - 3.2.4. Приказ на природно – одлетните рамнини во 1:5.000 или 1:10.000

(За подетална содржина на деловите од 1 до 5 да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ИКАО како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија. Содржината може да се прилагоди според потребите на операторот, намената и услугите кои се даваат на аеродромот / леталиштето)

3. Прирачник за спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби и леталиште (само за уверение тип “Ц”)

(Овие одредби се наменети за операторите на аеродромот односно леталиштето. Прикажаните форми и содржини се задолжителни при изработка на прирачникот за аеродромот / леталиштето)

- Евиденција за изготвувачот и подносителот, потписи, печати и сл.
- Евиденција на дистрибуција на копии на документот
- Евиденција на ревизии на документот
- Список на важечки страници и делови на документот

Основна содржина:

1. Општи одредби
2. Податоци за локацијата
3. Податоци за аеродромот
  - a. Назив и ознака на местото
  - b. Географски и административни податоци *(надморска височина, температура, магнетна варијација, управа, адреса, телефон, факс, е-маил, IFR/VFR, забелешки...)*
  - c. Работно време *(за сите служби и органи)*
  - d. Физички податоци *(физички карактеристики на полетно-слетната патека, деклариран должини, платформи и патеки за возење, точки на проверки, визуелни средства, препреки, осветлување и снабдување со електрична енергија, простори за хеликоптери, зони на аеродромот)*
  - e. Други податоци и податоци за службите *(прифаќање и испраќање, спасување и противпожарна заштита, сезонско чистење, метеоролошка опрема и средства, средства за комуникација, радионавигациски уреди, локални сообраќајни правила, правила на летање, аеродромски карти, дополнителни информации)*
4. Оперативни процедури на аеродромот и сигурносни мерки:
  - 4.1. Известувања за аеродромот од значење за безбедноста *(според потребите: AIP, NOTAM и инциденти, сериозни инциденти и несреќи)*
  - 4.2. Спасување и противпожарна заштита
  - 4.3. Контрола на оперативните површини и површините за ограничување на препреки
  - 4.4. Контрола на визуелните средства *(хоризонтална и вертикална сигнализација и електрични системи)*
  - 4.5. Контрола на препреки
5. Аеродромска администрација
6. Листа на планови, програми, прирачници, упатства и други документи за оперирање со аеродромот односно леталиштето кои операторот треба да ги поседува согласно законските прописи

(За подетална содржина на деловите од 1 до 5 може да се користат насоките дадени во додаток 1 на документот 9774 на ИКАО како и другите пропишани стандарди и препорачани практики од областа на воздухопловството во Република Македонија. Содржината може да се прилагоди според потребите на операторот, намената и услугите кои се даваат на аеродромот / леталиштето)

ПРИЛОГ 7**ВОЗДУХОПЛОВНИ ИСТРАЖУВАЊА/АНАЛИЗИ****ЦЕЛ**

Воздухопловно истражување/анализа се спроведува за да се испита влијанието од отстапувањата од аеродромските стандарди наведени во Том I на Анекс 14 кон Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство и во националните законски прописи, со цел да се предложат алтернативни средства за да се обезбеди безбедноста на операциите на воздухопловите, да се оцени ефикасноста на секоја алтернатива и да се препорачаат процедури за надоместување на отстапувањето.

ПРИМЕНЛИВОСТ

Воздухопловно истражување/анализа може да се врши кога не е можно да се исполнат аеродромските стандарди како резултат на усовршување/подобрување. Најчесто, вакви истражувања/анализи се преземаат за време на планирање на нов аеродром или за време на постапка за издавање на уверение на веќе постоечки аеродром.

Забелешка. – Воздухопловно истражување/анализа не се врши кога станува збор за отстапувања од стандардите, кои не се посебно препорачани во Анекс 14, Том I.

ДЕФИНИЦИЈА

Воздухопловно истражување/анализа претставува истражување/анализа на воздухопловен проблем со цел да се изнајдат можни решенија и да се избере решение кое е прифатливо без да се намали безбедноста.

ТЕХНИЧКА АНАЛИЗА

Техничката анализа ќе даде оправдување за отстапувањето врз основи на тоа дека и со други средства/начини може да се постигне еднакво ниво на безбедност. Таа вообичаено се користи во ситуации кога се големи трошоците за коригирање на проблем кој нарушува стандард, но само онаму каде може да се надминат опасните влијанија од проблемот со извесен број на процедурални средства/начини кои нудат и практични и прифатливи решенија.

При вршењето на техничка анализа, инспекторите се избираат според нивното практично искуство и квалификации. Исто така, тие може да се консултираат и со други експерти од односните области. При разгледување на алтернативни процедури во постапката за одобрување на отстапување, многу е битно да се има предвид безбедносната цел на законските прописи за издавање на уверение на аеродром како и на важечките стандарди, така што да не се заобиколи/наруши целта на законските прописи.

ОДОБРУВАЊЕ НА ОТСТАПУВАЊА

Во некои случаи, единствениот прифатлив начин за обезбедување на еднакво ниво на безбедност е да се усвојат соодветни процедури и да се бара, како услов за издавање на уверение, дека во AIS публикациите треба да се објави известување за предупредување.

Одлуката да се бара предупредување пред се ќе зависи од два фактори/аспекти:

- a) потребата на пилотот за свесност за можните опасни ситуации; и
- b) одговорноста на САА да ги објавува отстапувањата од стандардите, кои инаку би се претпоставиле во условот за издавање на уверение.

ПРИЛОГ 8

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО НА РЕПУБЛИКА МЕКЕДОНИЈА

Спецификација на услови за користење на воздухопловно пристаниште

(код и назив на воздухопловното пристаниште)

Согласно Законот за воздухопловство ("Службен весник на РМ" бр. 14/2006, 24/2007, 103/2008 и 67/2010), и Правилникот за формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште ("Службен весник на РМ" бр. ____/____) Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Македонија издава уверение за користење на аеродромот класа _____, во услови на _____ (ден/ноќ, VFR/IFR), со декларирани должини ASDA _____ м, LDA _____ м, TODA _____ м и TORA _____ м, тип на приод _____ (неинструментален, инструментален, непрецизен, прецизен—SC1, CAT1, 2, 3а, 3б, 3ц), со оперативни минимуми _____ (DA/DH-MDA/MDH), видливост _____ м (PBP), противпожарна класа _____, за следните намени:

- ☐ Јавен транспорт на патници или стока со воздухоплови чија максимална тежина при полетување изнесува повеќе од 2730кг,
- ☐ Јавен транспорт на патници или стока во ноќни услови,
- ☐ Обука на персонал во воздухопловството
- ☐ Друго

под следните услови:

А. СТАНДАРДНИ УСЛОВИ:

1. Уверението е издадено за користење на аеродромот за наведените намени и во време на отвореност за полетување и слетување на воздухоплови аеродромот ќе биде достапен за сите корисници под еднакви услови.
2. Аеродромот може да се користи само под услови под кои му е издадено уверението и согласно стандардите, препорачаните практики и процедурите содржани во прирачникот за аеродромот.
3. Аеродромот не смее да се користи доколку на него не е обезбедено давање на услуги за прифаќање и испраќање на воздухоплови, патници и стока и доколку службите за спасување и противпожарна заштита како и службата за итна медицинска помош не се подготвени за работа според процедурите содржани во прирачникот за аеродромот.
4. Секоја промена на физичките карактеристики на аеродромот вклучително и изградба на нови објекти кои можат да влијаат на безбедноста и обезбедувањето на воздушниот сообраќај како и доградба на постојните објекти, не може да се извршат без претходна согласност со услови за градба издадени од Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Македонија.

5. Било какво движење или право на преминување под или во зоната на слетување или полетување на аеродромот мора да биде соодветно обележано со знаци за сигнализација за опасност од воздухоплови.
6. Аеродромот ќе е достапен за полетување и слетување во време на отвореност и не може да биде отворен вон тоа време со исклучок во посебно пропишани услови.
7. Ова уверение не овозможува на други лица да го користат аеродромот без претходна согласност на операторот на аеродромот односно сопственикот на ова уверение.

В. ДОПОЛНИТЕЛНИ УСЛОВИ И ОТСТАПУВАЊА:**1. Дополнителни услови:**

---

2. Други начини за исполнување на условите:

---

3. Одобрени отстапувања:

Податоци за сопственикот на уверението:

(полн назив од ЦР на РМ)

(седиште и адреса)

---

*(Управител)***Одговорни лица на операторот на аеродромот за:**Извршен директор _____ *(име и презиме)*Управување со безбедноста _____ *(име и презиме)*Организација на сообраќај _____ *(име и презиме)*Спасување и ППЗ _____ *(име и презиме)*Обезбедување _____ *(име и презиме)*

(место и датум на издавање)

ПРИЛОГ 9

АГЕНЦИЈА ЗА ЦИВИЛНО ВОЗДУХОПЛОВСТВО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

**Спецификација на услови за користење на
спортски аеродром, аеродром за сопствени потреби или леталиште**

(код и назив на воздухопловното пристаниште)

Согласно Законот за воздухопловство ("Службен весник на РМ" бр. 14/2006, 24/2007, 103/2008 и 67/2010), и Правилникот за формата, содржината, евиденцијата и начинот на издавање, продолжување, обновување, промена и пренос на уверението за исполнување на условите за безбедно користење на аеродром или леталиште ("Службен весник на РМ" бр. ____/____) Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Македонија издава уверение за користење на аеродромот односно леталиштето класа _____, во услови на _____ (ден/ноќ, VFR/IFR), со декларирани должини ASDA _____ м, LDA _____ м, TODA _____ м и TORA _____ м, тип на приод _____
(неинструментален, инструментален, непрецизен, прецизен—SC1, CAT1, 2, 3a, 3b, 3c), со оперативни минимуми _____ (DA/DH-MDA/MDH), видливост _____ м (PBP), противпожарна класа _____, за следните намени:

- ☐ Јавен транспорт на патници или стока со воздухоплови чија максимална тежина при полетување изнесува повеќе од 2730кг,
- ☐ Јавен транспорт на патници или стока во ноќни услови,
- ☐ Обука на персонал во воздухопловството и / или друг стручен персонал.
- ☐ Спортска дејност,
- ☐ Сопствени потреби,
- ☐ Стопански потреби,
- ☐ Друго

под следните услови:

А. СТАНДАРДНИ УСЛОВИ:

1. Уверението е издадено за користење на аеродромот / леталиштето за наведените намени и во време на отвореност за полетување и слетување на воздухоплови аеродромот / леталиштето ќе биде достапен за сите корисници под еднакви услови.
2. Аеродромот / леталиштето може да се користи само под услови под кои му е издадено уверението и согласно стандардите, препорачаните практики и процедурите содржани во прирачникот за аеродромот / леталиштето.
3. Аеродромот / леталиштето не смее да се користи без обезбедени услови за спасување, противпожарна заштита и итна медицинска помош.
4. Секоја промена на физичките карактеристики на аеродромот / леталиштето вклучително и изградба на нови објекти кои можат да влијаат на безбедноста и обезбедувањето на воздушниот сообраќај како и доградба на постојните објекти, не може да се извршат без претходна согласност со услови за градба издадени од Агенцијата за цивилно воздухопловство на Република Македонија.
5. Ова уверение не овозможува на други лица да го користат аеродромот / леталиштето без претходна согласност на операторот на аеродромот / леталиштето, односно сопственикот на ова уверение.

В. ДОПОЛНИТЕЛНИ УСЛОВИ И ОТСТАПУВАЊА:

1. Дополнителни услови:

_____

2. Други начини за исполнување на условите:

_____

3. Одобрени отстапувања:

_____

Податоци за сопственикот на уверението:

_____

(полн назив од ЦР на РМ)

_____

(седиште и адреса)

_____

(Управител)

Одговорни лица на операторот на аеродромот односно леталиштето за:

Извршен директор _____ (име и презиме)

Организација на сообраќај _____ (име и презиме)

_____

(место и датум на издавање)